

Szôdi István, az ország legidôsebb erdésze a harmadik évszázadba lépett

Az ország legidôsebb erdésze vagyok 101 évemmel. A bûvösen hangzó harmadik évezred közelgô jövetele készítetett arra, hogy néhány gondolatomat leírjam.

1898. december 23-án születtem Dány községben. Innen édesanyámmal Vácszentlászlóra költöztem. Itt jártam elemi iskolába. Egy szép tavaszi napon két pajtásommal megbeszéltünk egy erdei kirándulást a falu melletti Ligetpusztára. Ott lakott az ismerôs erdész, akit meglátogattunk. Mivel ez tavasszal egy iskolai tanítási napon történt, a büntetés nem maradt el. Az erdész felesége a kertben dolgozott. Odamentünk és köszöntöttük.

– Adjon Isten jó napot, jó munkát!

– Köszönöm, fiaim. Mit kerestek itt, ahol a madár is ritkán jár?

– Ibolyát jöttünk szedni és az erdôt is szeretjük.

– Menjetek csak fiaim, ott a nagy tölgyfa alatt sok ibolya van.

Az erdôszeleli nagy tölgyfa alatt valóban sok ibolya volt, koronájában sok madárfészek. Alkonyodott, mire hazaindultunk a csokrokkal. A kedves néni mézeskenyeret adott nekünk útra valóul. Akkor még nem gondoltam, hogyan is gondolhattam volna, hogy 22 év után a feleségem nagyanyjaként fogom tisztelni. 11 éves, ötödikes elemista voltam. Ezen a napon ébredt fel bennem az erdô iránti szeretet.

12 évesen birkapásztorként dolgoztam. 1914-ben mint kisbíró, én doboltam ki a faluban a háború kitörését. Dolgoztam Budapesten, megjárta az olasz frontot, de az erdô visszahívott. A Valkói Erdôgondoksnál idôszakos alkalmi munkát kaptam, így volt idôm a tanulásra is. Sikerült az erdészeti technikumhoz szükséges vizsga anyagát magánúton megtanulni és levizsgázni. Dolgoztam a Máriabesnyői Erdôhivatalnál, a Galgamácsai Erdôgondoksnál. 1929-tôl a Gödöllői Erdôigazgatóság

Építésvezetôségénél. 1930. november 9-én vettem el feleségül annak a néninek az unokáját, aki 22 évvel ezelôtt mézeskenyérrel vendégelte meg a három gyereket. 1960. január elsején mentem nyugdíjba. Még ma is dolgozom az erdészetrôl.

Közel lakom az erdôhöz. Gyakran meglátogatom azt az erdôrészetet, melynek telepítésénél 1927-ben – 73 évvel ezelôtt – közremûködtem. A 20–30 cm-es csemetékbôl 25–30 m-es tölgyek fejlôdtek. Köszöntjük egymást, ahogyan az apa és gyermekei köszöntik egymást. A fák megnôttek, én megöregedtem. Állok templomi áhítattal a szálfák között, nézem a magasra törô lombok ágai közül elôbújó napsugarak játékát. Hallgatom ôsszel a hulló falevelek zizegését, amint elválnak a gallyaktól. Beszél az erdô, de csak az érti a szavát, aki szereti az erdôt. Beszél az ember, a magyar ember is. Mondandójába mind több idegen szavat fûz. A magyar szavakat elváltoztatja, rövidíti. Régen az emberek – különösen falun – ízes magyarsággal beszéltek. Nem tüzdelték mondanivalójukat más népek nyelvének szavaival. A falun élô embereknek mindig volt egy-két baráti szavuk egymáshoz, amikor találkoztak. Jó napot adjon Isten! Hová mên kend? Vagy: Adjon Isten bátyám, jó napot! Hogy szolgál az egészsége? A múlt idôk emberi, baráti kapcsolatai is sokat változtak, romlottak. Az egymást köszöntô, az egymást megbecsülô meleg szavakat már elfedi az idô homálya. Nagyon örülök, hogy Egyesületünk milleniumi tisztelgés gyanánt kezdeményezte az Erdészek a magyar nyelvért mozgalmat. Anyanyelvünk drága kincs. Csak az herdálja, aki nem ért a kincsek kezeléséhez.

Szükséges a mai gépesített, szeretet nélküli, rohanó robot világban az embereket az igaz értékek irányába segíteni. De milyen módon? Erre én a koromnál fogva már nem adhatok választ. A mai fiatal nemzedéknek kellene megtalálnia a módot, mert ha nem találja meg, élete sivár, értéktelen lesz. Nem „divat” ma már az Istenbe vetett hit? A haza, az anyanyelv szeretete? A másik ember szeretete, megbecsülése?

Gödöllô, 2000. január 1-jén

Szôdi István
nyugdíjas erdész

Fotó: dr. Szikra Dezsô